

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Avlysning/totalforkastelse. De generelle prinsippene i § 4.

Innklagede gjennomførte en konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring for anskaffelse av entrepriser for brannslukking til nye Aker sykehus. I konkurransegrunnlaget var det angitt at NS 8407 med innklagedes endringer og justeringer skulle gjelde som alminnelige kontraktbestemmelser, med henvisning til konkurransegrunnlagets bilag B1. I bilag B1 var det gitt kontraktbestemmelser basert på NS 8405. Valgte leverandør hadde i sitt tilbud forutsatt at NS 8405 skulle gjelde som kontraktbestemmelser, men fikk i forhandlingene informasjon om at kontrakten skulle baseres på NS 8407. Klager fikk ikke denne informasjonen. Klager anførte at det dermed ble foretatt vesentlige endringer av konkurransegrunnlaget, og at det utgjorde et brudd på de grunnleggende prinsippene at ikke alle leverandørene fikk samme informasjon, samt at kontrakten var basert på bestemmelser som leverandørene ikke hadde tilgang til under konkurranse gjennomføringen. Klager anførte at konkurransen derfor måtte avlyses. Klagenemnda kom til at innklagede hadde handlet i strid med konkurransegrunnlaget, men at det ikke forelå plikt til å avlyse konkurransen.

Klagenemndas avgjørelse 20. august 2026 i sak 2026/0094

Klager: Assemblin AS

Innklaget: Helse Sør-Øst RHF

Klagenemndas

medlemmer: Tarjei Bekkedal, Hallgrim Fagervold og Elisabeth Wiik

Bakgrunn:

- (1) Helse Sør-Øst RHF (heretter *innklagede*) kunngjorde 27. august 2024 invitasjon til markedsdialog om Nye Aker og Nye Rikshospitalet. Markedsdialogmøte ble avholdt i oktober 2024.
- (2) Innklagede kunngjorde 31. mars 2025 en konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring, for anskaffelse av entrepris for brannslukking til nye Aker sykehus. Anskaffelsens verdi var ikke angitt. Frist for å levere forespørsel om deltakelse i konkurransen var 24. april 2025.
- (3) Det var angitt i konkurransegrunnlaget at formålet med anskaffelsen var å anskaffe en leverandør som skulle gjennomføre ytelsene i «*entreprise Brannslukking 3301*». Hovedelementet i oppdraget var levering og montering av komplett brannslukkeanlegg til somatikkbygget. Det var angitt innledningsvis i konkurransegrunnlaget at «*Som alminnelige kontraktbestemmelser gjelder NS8407 med de endringer og supplerende bestemmelser som er gjort i Bilag B Kontraktbestemmelser*».
- (4) Beskrivelsen av leveransen som skulle anskaffes, var gitt i bilag A-G til konkurransegrunnlagets del II. I innholdsfortegnelsen som viste oversikten over alle bilagene, var det angitt at kontraktgrunnlaget for oppdraget var «*Avtaledokument 8407*».

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (5) Leverandørene skulle inngi forespørsel om å delta i konkurransen innen 24. mai 2025. De best kvalifiserte leverandørene, basert på seks kvalifikasjonskrav, ville bli invitert til å levere tilbud i konkurransen. Kontrakt skulle tildeles basert på tildelingskriteriene «Pris», vektet 75 prosent, «Oppgaveforståelse», vektet 10 prosent. og «Nøkkelpersonellets kompetanse», vektet 15 prosent.
- (6) Bilag A2 hadde overskriften «Kontrakts- og gjennomføringsmodell». I punkt 7 var det beskrevet at «*det er valgt en entreprisemodell med byggherrestyrte sideentrepriser, beskrevet under. De byggherrestyrte sidestilte entreprisene planlegges gjennomført i en kombinasjon av utførelsesentrepriser (NS8405) og totalentrepriser (NS8407)*». Det var informert om at Nye Aker var delt inn i fire utbyggingsområder, etterfulgt av en figur som illustrerte de ulike entreprisene som inngikk i utbyggingen. Det var brukt ulike fargekoder for å illustrere hva som var utførelsesentrepriser, tekniske totalentrepriser og totalentrepriser alle fag. I illustrasjonsfiguren var «*Gjennomgående tekniske entrepriser (AGV, sikkerhet, automasjon, avfallsug, rørpost, gass osv.)*» markert i grønt, noe som i henhold til fargekodene betød «*Teknisk totalentreprise*» og «*NS 8407*».
- (7) Bilag B1 inneholdt de alminnelige kontraktbestemmelsene, og hadde overskriften «*Alminnelige kontraktbestemmelser basert på NS 8405 (Særlig vederlagsmodell)*».
- (8) Bilag C2 hadde oversikten «*Teknisk beskrivelse Entreprise 3301 Brannslukking*». I kapittel 2 var det gitt en systembeskrivelse hvor det ble redegjort for hvordan de enkelte systemene var bygget opp. I kapittel 3 var det beskrevet forutsetninger for prosjektering og dimensjoneringskriterier som er fastlagt i prosjektet, i kapittel 4 var det angitt detaljerte krav til komponenter, og i kapittel 5 var det gitt pristabeller som skulle fylles ut for faste og regulerbare priser.
- (9) Bilag C10 gjaldt entreprenørens arbeidsunderlag, og hadde til formål å definere hvilket detaljnivå og supplerende underlag entreprenøren kunne forvente å motta. Det var presisert at «*Det er entreprenørens ansvar å utarbeide eventuelle ytterligere produksjonsunderlag som anses nødvendig*».
- (10) Bilag D17-2 hadde overskriften «*Prosjekteringsprosessen i teknisk totalentreprise (NS 8407 TT)*». Før innholdsfortegnelsen i bilaget var det gitt en oversikt over revisjonsendringer. Der var det angitt at det var skiftet tittel på dokumentet fra «*D17 Prosjekteringsprosessen i teknisk totalentreprise*» til «*Bilag D17-2 Prosjektering i teknisk totalentreprise (NS 8407 TT)*». Det var angitt i punkt 1 at formålet med bilaget var å beskrive prosjekteringsprosessen i teknisk totalentreprise, inkludert samhandlingen mellom partene og partenes ansvar for utført prosjektering. I punkt 2 var det beskrevet at prosjekteringsfasen ville foregå i samhandling mellom entreprenør, byggherre og byggherrens prosjekterende. I punkt 3.3 som omhandlet utvikling av systemdesign, stod det at «*Entreprenøren bærer ansvaret for alle løsninger som inngår i godkjent design, inkludert løsninger og annen prosjektering beskrevet av byggherren på godkjenningstidspunktet*». I dette punktet var det også henvist til bestemmelsene i «*bilag B1 Alminnelige kontraktbestemmelser basert på NS 8407 punkt 24*».
- (11) Punkt 4 omhandlet entreprenørens arbeidsunderlag. Der var det angitt at byggherrens prosjekteringsgruppe skulle videreutvikle 3D-modellen basert på godkjent design frem til modenhet beskrevet i bilag C10, og at entreprenøren skulle utarbeide det øvrige arbeidsunderlaget. Prosjekteringsgruppens arbeid skulle baseres på det godkjente designet, og entreprenøren skulle vurdere om de løsningene som prosjekteringsgruppen

innarbeidet i 3D-modellen, var i henhold til kontraktens krav. Det var også inntatt en henvisning til «*bilag B1 Alminnelige kontraktbestemmelser basert på NS 8407 punkt 25*».

- (12) I bilag E til konkurransegrunnlaget var det inntatt bestemmelser om frister og dagmulker, herunder hovedfremdriftsplan, entrepriseplan, kontraktens milepæler og dagmulker og krav til planlegging og rapportering. Kontraktens vederlagsbestemmelser var inntatt i vedlegg F, men fulgte også av bilag B1.
- (13) Innklagede mottok forespørsel om deltakelse i konkurransen fra fire leverandører, herunder fra Assemblin AS (heretter *klager*) og Sprinkler Norge AS. Samtlige leverandører ble ansett kvalifisert og ble invitert til å levere tilbud i konkurransen.
- (14) Den 28. mai 2025 ble det gjennomført et informasjonsmøte for de prekvalifiserte leverandørene. Under møtet ble det gitt en oversikt over entreprisestrategien for prosjektet. Der var entreprisen «*3301 Brannslukking Somatikk & VDS/TS*» angitt som «*Teknisk Totalentreprise 8407*».
- (15) Innen tilbudsfristens utløp mottok innklagede to tilbud, fra klager og Sprinkler Norge AS. Det ble avholdt forhandlinger med begge leverandører.
- (16) I Sprinkler Norge AS sitt tilbud var det tilbudt en pris til evaluering på 221 millioner kroner ekskl. mva. Under punktet «*Generelle betingelser*» i tilbudet var under overskriften «*Øvrig*» angitt «*Kontraktstandard: NS 8405*».
- (17) I forhandlingsmøtet mellom innklagede og Sprinkler Norge AS den 3. september 2025 fremgikk det at Sprinkler Norge AS bekreftet alle tekniske og funksjonelle krav, men at «*tilbyder finner ikke nok i modell til å gi et fullstendig tilbud. Derfor er det sendt inn et bilag med mengder. Mengder er en stor usikkerhet for entreprenøren*». Det ble avklart i forhandlingsmøtet at «*Dette er en NS8407 kontrakt, tilbyder må ta ansvar for egne mengder*». I forbindelse med at Sprinkler Norge AS hadde forutsatt i tilbudet at kontraktstandard var NS 8405, ble det henvist til avklaringen om at det var NS 8407 som var kontraktstandard for oppdraget.
- (18) I Sprinkler Norge AS sitt reviderte tilbud datert 10. september 2025 var pris til evaluering den samme som i opprinnelig tilbud. Under punktet om de generelle betingelsene var kontraktstandard endret til NS 8407.
- (19) Det ble avholdt et nytt forhandlingsmøte mellom innklagede og Sprinkler Norge AS 16. september 2025.
- (20) Av anskaffelsesprotokoll datert 3. november 2025 fremgikk det at kontrakt ble tildelt Sprinkler Norge AS (heretter *valgte leverandør*). Valgte leverandør hadde oppnådd 10 poeng på tildelingskriteriet «*Pris*» med en totalpris på om lag 208 millioner kroner, og henholdsvis 10 og 9,73 poeng på tildelingskriteriene knyttet til kvalitet. Klager hadde oppnådd 4,93 poeng på «*Pris*» med en totalpris på om lag 313 millioner kroner, og henholdsvis 7,70 og 10 poeng på kvalitetskriteriene.
- (21) Klager påklaget tildelingsbeslutningen 10. november 2025, og pekte blant annet på at det i et av forhandlingsmøtene med valgte leverandør var avtalt at NS 8407 skulle utgjøre kontraktbestemmelsene til tross for at det var kontraktbestemmelser basert på NS 8405 som var vedlagt kunngjøringen. Innklagede opprettholdt tildelingen.

- (22) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser den 15. januar 2026. Klagebehandling startet 3. februar 2026, jf. forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser (heretter *klagenemndsforordningen*) § 13 siste punktum.
- (23) Kontrakt med valgte leverandør ble inngått 26. september 2025.
- (24) Nemndsmøte i saken ble avholdt 17. august.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (25) Innklagede har brutt regelverket ved å foreta vesentlige endringer i konkurransegrunnlaget før tilbudsfristen. Det kunngjorte materialet omfattet blant annet alminnelige kontraktbestemmelser basert på NS 8405, som gjelder utførelsesentreprise. I konkurransegrunnlaget var det samtidig vist til NS 8407, som gjelder totalentreprise der entreprenøren har prosjekteringsansvar. I forhandlingene med valgte leverandør ble det avklart at kontrakten skulle følge NS 8407. Dette ble ikke kommunisert til klager. Den kontrakten som innklagede og valgte leverandør skal benytte, var aldri del av det kunngjorte materialet. Det å endre kontrakten på denne måten, utgjør en vesentlig endring av konkurransegrunnlaget.
- (26) De ovennevnte forholdene kunne ikke rettes på annen måte enn ved at konkurransen ble avlyst og kunngjort på nytt, slik at alle potensielle leverandører kunne se hvilke krav som ble stilt og kunne avgjøre om de ønsket å delta i konkurransen.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (27) Konkurransegrunnlaget er ikke endret, det er kun tale om retting av en åpenbar feil. Det fremgår klart av konkurransegrunnlaget at den aktuelle kontrakten skal baseres på en justert versjon av NS 8407 som gjelder totalentreprise. Dette fremgår blant annet av innholdsfortegnelsen, konkurransebestemmelsene og av den tekniske beskrivelsen. Også markedsdialogen før kunngjøring og dialogen med de prekvalifiserte leverandørene, viser det samme. Det foreligger en åpenbar feil, og det er åpenbart at feilen skal rettes ved at den justerte versjonen av NS 8405 skal byttes ut med en tilsvarende justert versjon av NS 8407.
- (28) Subsidiært er det uansett ikke tale om en vesentlig endring. Kontraktgrunnlaget består av flere bilag, der endringen gjelder bilag B1. De tekniske kravene til entreprisarbeidene og de generelle kravene til byggeprosessen er inntatt i bilag C og D. Endringen påvirker derfor ikke innholdet i entreprenørens sentrale arbeidsoppgaver i kontrakten. Kontrakten vil uansett være en totalentreprise. Fristene i bilag E eller prisene i bilag F påvirkes heller ikke. Videre er det både i NS 8405 og i NS 8407 gitt regler om entreprenørens prosjektering. Entreprenørens ansvar for prosjekteringsytelsen påvirkes altså heller ikke av hvilken standard som legges til grunn for kontrakten.

Klagenemndas vurdering:

- (29) Klager har deltatt i konkurransen og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Konkurransen gjelder levering og montering av brannslokkeanlegg, som er en bygge- og anleggsanskaffelse. Anskaffelsens verdi er ikke estimert i anskaffelsesdokumentene, men de innkomne tilbudene var begge verdt over

200 millioner kroner ekskl. mva. I tillegg til lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (heretter *loven*) følger anskaffelsen forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (heretter *forskriften*) del I og del III jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3. At anskaffelsen fulgte forskriften del III, var også angitt i konkurransegrunnlaget.

- (30) Slik klagenemnda forstår klagen, anfører klager at det foreligger avlysningsplikt fordi det er foretatt vesentlige endringer i konkurransegrunnlaget, og fordi disse ikke er kommunisert til alle leverandørene i konkurransen. Klager har vist til forskriften § 14-2 og de grunnleggende prinsippene i loven § 4.
- (31) Avlysningsplikt foreligger der det er begått en feil, og denne feilen ikke kan rettes på annen måte enn ved avlysning av konkurransen. I tillegg må det være en nærliggende faktisk mulighet for at feilen kan ha påvirket utfallet av konkurransen eller deltakelsen, se blant annet Underretten (General Court) sin dom i sak T-345/03, premiss 147 og klagenemndas avgjørelse i sak 2023/346, avsnitt 31.
- (32) Klagenemnda tar først stilling til om det er begått feil ved gjennomføringen av konkurransen.

Endringer i konkurransegrunnlaget

- (33) Klagenemnda tar først stilling til om innklagede har handlet i strid med forskriften § 14-2 (1) ved å informere valgte leverandør om at kontrakten var basert på NS 8407, uten å informere de øvrige leverandørene i konkurransen.
- (34) Forskriften § 14-2 (1) regulerer hvilke endringer en oppdragsgiver kan foreta i konkurransegrunnlaget «*[f]ør tilbudsfristens utløp*». En naturlig forståelse av «*før tilbudsfristens utløp*» er tidsrommet mellom kunngjøring av konkurransen og fristen for å levere tilbud. Der det er satt flere frister for innlevering av tilbud, for eksempel fordi det skal gjennomføres forhandlinger, er bestemmelsen forstått slik at vilkåret sikter til den første tilbudsfristen, se Borgarting lagmannsretts avgjørelse i sak LB-2016-35199.
- (35) I den foreliggende saken ble valgte leverandør informert om at kontrakten skulle baseres på NS 8407, i den første forhandlingsrunden. Dette skjedde altså ikke «*før tilbudsfristens utløp*». De faktiske forholdene klager har påklaget, reguleres derfor ikke av forskriften § 14-2.
- (36) Spørsmålet er derfor om innklagede har handlet i strid med de grunnleggende prinsippene i loven § 4. Slik nemnda forstår klager, er det anførte bruddet at valgte leverandør fikk meddelt at NS 8407 skulle gjelde, mens de endelige kontraktbestemmelsene ikke ble kommunisert til leverandørene i løpet av konkurransen.

Forhandlingene med valgte leverandør

- (37) Klagenemnda tar først stilling til om innklagede har brutt de grunnleggende prinsippene ved bare å informere valgte leverandør om at kontrakten skulle baseres på NS 8407, i forhandlingene.
- (38) Det følger av loven § 4 at oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med de grunnleggende prinsippene om «*likebehandling*» og «*forutberegnelighet*». Likebehandlingsprinsippet går ut på at like tilfeller skal behandles likt, og at ulike tilfeller skal behandles ulikt. Dette gjelder blant annet i oppdragsgivers kommunikasjon med leverandørene. Prinsippet om

forutberegnelighet innebærer at leverandørene skal kunne stole på at den informasjonen de får fra oppdragsgiver er korrekt, og at anskaffelsesprosessen gjennomføres på en måte som er forutsigbar for leverandørene. Forutberegnelighetsprinsippet krever at leverandørene gis tilstrekkelig informasjon om forhold som er viktige for tilbudsutforming, se NOU 2014: 4 *Enklere regler – bedre anskaffelser*, s. 77.

- (39) I klagenemndspraksis er det lagt til grunn at det følger av prinsippene om likebehandling og forutberegnelighet at oppdragsgiver plikter å sikre at alle leverandører så langt som mulig får den samme informasjonen om anskaffelsen, slik at leverandørene settes i stand til å inngi tilbud på de samme premissene, se klagenemndas avgjørelse i sakene 2025/976, avsnitt 41 og 2025/367, avsnitt 63 med videre henvisninger.
- (40) For å avgjøre om de grunnleggende prinsippene er overholdt i denne saken, må det først fastlegges hvilken informasjon leverandørene har fått om kontraktbestemmelsene i anskaffelsesdokumentene, og i løpet av konkurransegjennomføringen. Det avgjørende ved tolking av anskaffelsesdokumentene, er hvordan de vil forstås av en rimelig opplyst og normalt påpasselig leverandør, se HR-2025-1098-A, avsnitt 44-46.
- (41) I konkurransegrunnlaget var det angitt at «*NS8407 med de endringer og supplerende bestemmelser som er gjort i Bilag B Kontraktbestemmelser*» skulle gjelde som alminnelige kontraktbestemmelser. Beskrivelsen av leveransen var gitt i bilag A-G til konkurransegrunnlagets del II. I innholdsfortegnelsen til dette dokumentet, som hadde tittelen «*Entreprise 3301 Brannsløkking*», var det angitt at kontraktgrunnlaget var «*Avtaledokument 8407*». I flere av bilagene til konkurransegrunnlaget var det forutsatt at kontraktbestemmelsene var basert på NS 8407. Flere bilag inneholdt også uttrykkelige henvisninger til konkrete bestemmelser i dette kontraktsdokumentet, se sakens bakgrunn avsnitt 6-11. Bilag B1 inneholdt de alminnelige kontraktbestemmelsene. På forsiden av dokumentet var det angitt at kontraktbestemmelsene var «*basert på NS 8405 (Særlig vederlagsmodell)*». Dokumentet inneholdt kontraktbestemmelser basert på NS 8405, men med justeringer foretatt av innklagede.
- (42) Anskaffelsesdokumentene inneholdt altså motstridende opplysninger om hva som skulle utgjøre de alminnelige kontraktbestemmelsene for entreprisen. Klagenemnda gjentar at den ikke forstår klagers anførsel som en anførsel om uklarhet, men at anførselen retter seg mot at det ble presisert overfor valgte leverandør at kontrakten var basert på NS 8407, uten at dette ble kommunisert til de øvrige leverandørene i konkurransen.
- (43) I valgte leverandørs tilbud var det angitt at «*[d]en største usikkerheten slik vi har vurdert det nå er mengder*». Under «*Generelle betingelser*» i tilbudet, var NS 8405 angitt som kontraktstandard.
- (44) I referatet fra første forhandlingsmøte mellom innklagede og valgte leverandør er det under henvisning til valgte leverandørs usikkerhet rundt mengder, skrevet at «*Avklart i møtet: Dette er en NS8407 kontrakt, tilbyder må ta ansvar for egne mengder. Byggherren ber om en tilbakemelding*». Under henvisning til de generelle betingelsene i valgte leverandørs tilbud og angivelsen av NS 8405 som kontraktstandard, er det skrevet «*Avklart i møtet: Skal være NS8407, Godtatt av entreprenør*».
- (45) Det fremstår klart for klagenemnda at valgte leverandør hadde forstått konkurransegrunnlaget slik at det var NS 8405 som skulle anvendes som alminnelige kontraktbestemmelser. Det er videre klart at innklagede avklarte at 8407 skulle benyttes,

i forhandlingene med valgte leverandør. Partene er enige om at den samme avklaringen ikke ble gitt til klager.

- (46) Klagenemnda bemerker at klagers tilbud ikke inneholdt noen henvisning til kontraktstandard, tilsvarende valgte leverandørs henvisning til NS 8405. Det ble heller ikke stilt noen spørsmål i konkurransen som tydet på at leverandørene hadde oppfattet det som uklart hvilke kontraktbestemmelser som skulle gjelde. Det at valgte leverandør hadde lagt til grunn at NS 8405 skulle anvendes som kontraktbestemmelser, og at innklagede avklarte dette forholdet i forhandlinger, ga imidlertid innklagede grunn til å gi de samme opplysningene til klager. Når det var gitt motstridende opplysninger om hvilke kontraktbestemmelser som skulle benyttes i anskaffelsesdokumentene, har valgte leverandør fått en avklaring som klager ikke har fått. Dette utgjør et brudd på likebehandlingsprinsippet i loven § 4.

Kontraktbestemmelsene vedlagt konkurransegrunnlaget

- (47) Klagenemnda tar så stilling til om innklagede har brutt de grunnleggende prinsippene ved at kontraktbestemmelsene det er inngått kontrakt om, ikke var kommunisert til leverandørene underveis i konkurransen fordi innklagede publiserte feil dokument.
- (48) Det følger som nevnt av prinsippet om forutberegnelighet at leverandørene skal få tilstrekkelig informasjon om forhold som er viktige for tilbudsutformingen, og at de skal kunne stole på at den informasjonen de får av oppdragsgiver er korrekt. At det ikke var de kontraktbestemmelsene innklagede hadde til hensikt å inngå kontrakt om, som lå vedlagt konkurransegrunnlaget, utgjør derfor et brudd på forutberegnelighetsprinsippet, jf. loven § 4.

Avlysningsplikt

- (49) Klagenemnda tar i det følgende stilling til om innklagede pliktet å avlyse konkurransen som følge av bruddene på prinsippene om likebehandling og forutberegnelighet.
- (50) Avlysningsplikt foreligger der det er begått en feil, og denne feilen ikke kan rettes på annen måte enn ved avlysning av konkurransen. Det må i tillegg være en nærliggende faktisk mulighet for at feilene kan ha påvirket deltakerinteressen eller utfallet av konkurransen, se Underretten (General Court) sin dom i sak T-345/03, premiss 147 og klagenemndas avgjørelse i sak 2023/346, avsnitt 31. Det er ikke nok at feilen er av en slik art eller karakter at den kan ha hatt betydning, se LE-2011-40623. En teoretisk mulighet for at feilen har virket inn, er ikke tilstrekkelig for å konstatere avlysningsplikt, se blant annet klagenemndas avgjørelse i sak 2023/460, avsnitt 31.
- (51) Det at kun valgte leverandør fikk avklaring om hvilken kontraktstandard som skulle ligge til grunn for kontrakten, ble først oppdaget etter kontraktstildeling. At feil dokument med kontraktbestemmelser var lagt ved konkurransegrunnlaget, ble oppdaget etter tilbudsfristen. Slik saken er opplyst, legger klagenemnda til grunn at klager først ble informert om feilen etter kontraktstildeling. Spørsmålet er om det er en nærliggende faktisk mulighet for at feilene kan ha virket inn på deltakerinteressen eller konkurranseutfallet, slik at innklagede pliktet å avlyse konkurransen.
- (52) I forkant av anskaffelsen gjennomførte innklagede markedsdialog hvor det ble informert om oppføringen av nye Aker sykehus og nye Rikshospitalet, samt om hvilke entrepriser

som inngikk i oppføringene. Her ble det informert om at den aktuelle kontrakten skulle utføres som en totalentreprise. Etter prekvalifisering ble det gjennomført et informasjonsmøte med de kvalifiserte leverandørene. På dette møtet ble det også informert om entreprisestrategien for nye Aker sykehus, og det fremgikk at entreprise 3301 om brannslukking, var en «*Teknisk Totalentreprise 8407*».

- (53) De relevante deler av anskaffelsesdokumentene er gjengitt i avsnitt 3 til 12. Det fremgikk av konkurransegrunnlagets bilag C og D at det dreide seg om en totalentreprise, men likevel slik at totalentreprenøren ikke skulle ha det fulle ansvaret for prosjektering. I bilag D17-2 og bilag C10 var det beskrevet at byggherrens egen prosjekteringsgruppe skulle stå for detaljprosjekteringen. Oppgave- og ansvarsfordelingen mellom byggherre og entreprenør i den forbindelse, var beskrevet i de nevnte bilagene. Bestemmelsene knyttet til levering, fremdrift og dagmulkt fulgte av konkurransegrunnlagets bilag E. Vederlagsbestemmelsene som gjaldt for kontrakten var de samme i den justerte versjonen av NS 8407, som i den justerte versjonen av NS 8405 som var vedlagt konkurransegrunnlaget. De sentrale delene av leverandørens ytelser og forpliktelser fremgikk altså av andre dokumenter enn selve kontraktbestemmelsene, og vederlagsbestemmelsene var de samme.
- (54) Leverandørene ble altså informert om at kontrakten var en totalentreprise, før prekvalifiseringen. Det ble ikke stilt noen spørsmål som tydet på at konkurransegrunnlaget ble oppfattet som uklart med hensyn til leverandørenes ansvar for prosjektering, selv om de vedlagte kontraktbestemmelsene gjaldt utførelsesentreprise.
- (55) Videre synes de sentrale delene av leverandørenes forpliktelser og ansvar under kontrakten, å fremgå av andre dokumenter enn selve kontraktbestemmelsene. Det fremstår da som at leverandørene, før tilbudsfristen, har hatt mulighet til å ta høyde for de i hovedsak samme oppgaver, ansvar og risiko som det som fulgte av de riktige kontraktbestemmelsene. Klagenemnda viser også til at valgte leverandørs tilbudspris var den samme både før og etter innklagede presiserte at kontrakten skulle baseres på NS 8407. Det indikerer at ansvar og risiko forbundet med prosjektering, allerede var priset inn i valgte leverandørs tilbud. Også dette tyder på at leverandørens ansvar og risiko forbundet med prosjektering, kom tilstrekkelig godt frem av de øvrige konkurransegrunnlagets dokumentene. Klager har ikke argumentert eller ført bevis for, at avklaringen av hvilken kontraktstandard som skulle brukes, eller at feil kontraktbestemmelser var lagt ved konkurransegrunnlaget, har hatt betydning for utformingen av klagers eget tilbud. Nemnda kan da ikke se at det er en nærliggende faktisk mulighet for at feilene kan ha påvirket deltakerinteressen eller utfallet av konkurransen.
- (56) Klagers anførsel om at innklagede pliktet å avlyse konkurransen, har ikke ført frem.
- (57) Bruddene på de grunnleggende prinsippene som klagenemnda har konstatert, kan ikke ha hatt innvirkning på konkurranseutfallet. Klagegebyret skal derfor ikke tilbakebetales, jf. klagenemndsforordningen § 13.

Konklusjon:

Helse Sør-Øst har brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved bare å informere valgte leverandør om at kontrakten skulle baseres på NS 8407, i forhandlingene.

Helse Sør-Øst har brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved å legge feil kontraktbestemmelser ved konkurransegrunnlaget.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Elisabeth Wiik

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur